

BELEK, SIDE VE ALANYA BÖLGELERİNDE FAALİYET GÖSTEREN OTEL İŞLETMELERİNİN MÜŞTERİLERİNE SUNDUĞU REKREASYON ETKİNLİKLERİNİN İÇERİK ANALİZİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA¹

A RESEARCH ON THE CONTENT ANALYSIS OF THE RECREATIONAL EVENTS OFFERED TO VISITORS OF THE HOTEL MANAGERMENTS IN BELEK, SIDE AND ALANYA REGIONS

İbrahim GİRİTLİOĞLU², Atınc OLCA³, Harun Reşit GÜNDOĞAN⁴, Bilal Nadir ALKAN⁵

Öz

Yapılan bu araştırmanın amacı, deniz, güneş, kum turizminin başkenti olan Antalya ilinin Belek, Side ve Alanya bölgelerinde bulunan, dört ve beş yıldızlı otellerin müşterilerine sunmuş oldukları rekreasyon faaliyetlerinin içerik analizi ile incelenmesi oluşturmaktadır. İlgili web sitelerinde yapılan araştırma sonucuna göre; Belek bölgesinde 86, Side bölgesinde 111 ve Alanya bölgesinde ise 111 otel olmak üzere; her üç bölgede toplam 308 otelin faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bölgelerde faaliyet gösteren 308 otelin web sitesi 2016 yılının Nisan ve Mayıs aylarında ziyaret edilerek veriler elde edilmiştir. Yapılan bu araştırmanın sonucunda rekreasyon etkinlikleri açık havuz, hamam ve sauna, oteller tarafından müşterilere yüksek düzeyde sunulurken, yelken, squash ve pilates ise düşük düzeyde sunulan etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Boş Zaman Yönetimi, Rekreasyon Etkinlikleri, Antalya

Abstract

The purpose of this research is to analyze the recreational activities offered to visitors of the hotel managements in Belek, Side and Alanya provinces located in the city of Antalya where the capital in terms of 3S (sea, sun, sand) tourism with content analysis method. According to the results of a research done on related web sites; it has been determined that a total of 308 hotels operate in all three regions, 86 in Belek, 111 in Side and 111 in Alanya of which The data of the research was obtained by visiting the

¹ Bu yayın daha önce 3. Uluslararası Spor Bilimleri Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuş ve özet bildiri olarak yayımlanmıştır.

² Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gaziantep, Türkiye, giritlioglu@gantep.edu.tr

³ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gaziantep, Türkiye, olcay@gantep.edu.tr

⁴ Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, Türkiye, hrngundogan@gmail.com

⁵ Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, Türkiye, bilalnadiralkan@hotmail.com

websites of 308 hotel managements located in those provinces on April and May of 2016. At the end of the research, it was determined the most of the activities offered was outdoor pool activities, Turkish bath, sauna, fitness, table tennis and indoor pool activities respectively.

Keywords: Tourism, Leisure Management, Recreation Events, Antalya

1.GİRİŞ

Turizm son yıllarda önemini her geçen gün arttıran endüstriler arasında yer almaktadır. Dünya Turizm Örgütü raporuna göre 2014 yılında tüm dünyada 1,1 milyar kişi uluslararası turizm hareketlerine katılmış ve turizm sektöründen 1,2 trilyon dolar gelir elde edilmiştir. Turizmin oransal olarak yüksek bir şekilde gelişmesi turizm türlerinin daha detaylı bir şekilde incelenmesi zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. 2014 yılı göz önüne alındığında tüm dünyada turistlerin %50'den fazlasının deniz, güneş, kum turizmini kapsayan dinlenme ve eğlenme amacıyla turizm faaliyetlerine katıldığı tespit edilmiştir (UNWTO, 2014:2). Deniz, güneş, kum turizmi dünya turizminde olduğu gibi Türk turizmi açısından da önemli bir turizm türünü oluşturmaktadır. 2015 yılında ülkemize 41,7 milyon turist gelmiş olup ülkemizi ziyaret eden bu turistlerin yarısından fazlasının deniz, güneş, kum turizmini tercih ettiği görülmektedir (Türsab.gov.tr, Erişim Tarihi:12.04.2016).

Deniz, güneş, kum turizmi açısından rekreasyon etkinlikleri büyük önem taşımaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre rekreasyon etkinlikleri bir destinasyonun tercih edilmesinde en önemli faktörlerden birisidir (Connel,2006). Rekreasyon etkinliklerinin zenginliği destinasyonların tanınır bir marka olmasında da son derece önem arz etmektedir (Garcia vd., 2012: 658). Nitekim rekreasyon etkinlikleri, destinasyonda sunulan hizmet türleri arasında en önemli faktörlerin başında yerini almaktadır. Buna göre bu araştırmanın amacı, Türkiye'de deniz, güneş, kum turizminin amiral şehri olan Antalya'nın Belek, Side ve Alanya bölgelerinde faaliyet gösteren otellerde müşterilere sunulan rekreasyon etkinliklerinin neler olduğu ve bu etkinliklerin müşterilere hangi düzeyde sunulduğunun tespit edilmesidir.

2.LİTERATÜR BİLGİSİ

2.1. Rekreasyon Kavramının Tanım Ve Önemi

Rekreasyon kelime anlamı olarak; dinlendirmek, eğlendirmek, canlandırmak ve hayat vermek anlamına gelen “İngilizce recreate ve Fransızca recreer” fiilinin isim şeklidir. Genel anlamda rekreasyon, insanların boş zamanlarında, eğlence ve tatmin dürtüleri ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler şeklinde tanımlanmaktadır (Karaküçük, 2008: 25). Akten (2003)'e göre rekreasyon; Boş zamanlar içerisinde yapılan, kişilerin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda oluşan; kişinin ruhen ve bedenen yenilenmesini amaçlayan, bireyin yaşamış olduğu toplumun ekonomik, sosyal, kültürel özellikleriyle uyuşan, yaşadığı toplumun yapısına ve olanaklarına bağlı olarak boş zamanlarda yaptığı etkinlikler bütünüdür.

Rekreasyon; kişilerin sosyal, ekonomik ve eğitim farklılıklarını dikkate almadan, bireylere eğlenme, dinlenme, tatmin ve motivasyon sağlayarak insanların yaşamlarına canlılık katma eylemleridir. Rekreasyon insanlar açısından programlanmış bir olay olmayıp kendiliğinden gelişmektedir. Aynı zamanda rekreasyon, kişiler için bir iş değil boş zamanlarda yapılan aktivitelerdir ve kâr amacı güdülmeyen, kişinin tamamen kendi isteği ve arzusu doğrultusunda gönüllü olarak bir etkinlikte

bulunmasını ifade eder (Aklıbaşında, 2013:2; Koçan, 2007:33; Akçakoyun, 2000:17; Koçyiğit ve Yıldız, 2014:214; Akesen, 1984:132; Mason, 2005:14).

Sanayi devrimi ile insanların boş zamanlarında artış meydana gelmiş ve sürekli aynı tempoda üretilen ürünler sonucunda insanlarda monotonlaşma ve hayattan zevk alamama durumu belirmiştir. Bu kapsamda insanlar için boş zamanların değerlendirilmesi ve bu zamanların da özellikle rekreasyonel etkinliklerle geçirilmesiyle beraber hem üretimde hem de insanların hayat tatminlerinde önemli bir artışın meydana geldiği görülmüştür (Demirci Orel ve Yavuz, 2002: 62).

Sanayileşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan çarpık kentleşme, insanları olumsuz bir şekilde etkilemiş ve farklı bir arayış içerisine girmelerine yol açmıştır. Bu durum rekreasyon etkinliklerinin insan hayatı üzerindeki sosyo-psikolojik önemini ortaya koymaktadır. Şehirlerde yaşayan insanların rekreasyon etkinliklerinin sınırlı olması farklı şehir ve ülkelerde bulunan destinasyonlardaki rekreasyon etkinliklerine katılma isteklerini de beraberinde getirmiştir (Akten ve Akten, 2011: 1).

Rekreasyon etkinliklerine katılan bireyler ile katılmayanlar arasında ciddi farklılıklar görülmektedir. Zira rekreasyon etkinliklerine katılan bireyler ruhen ve bedenen daha fazla gelişme imkânı bularak kendilerini yenilemektedir. Bununla birlikte rekreasyon etkinliklerine katılan bireylerin elde ettiği diğer avantajlar ise şunlardır (Turgut, 2012: 11-12):

- Rekreasyon sayesinde yeni bilgiler elde ederek kişisel gelişime katkıda bulunma,
- Serbest zamanın anti-sosyal kullanımını koruma,
- Farklı gruplar ve nesiller arası ilişkileri geliştirme,
- Toplum bağlarını kuvvetlendirme,
- Yaşam kalitesini artırma,
- Toplumda yer alan farklı katmanlarındaki insanların kültürel yaşamını geliştirme ve zenginleştirme,
- Ekonomik düzeni ve toplum istikrarını korumaktır.

Yukarıdaki avantajlardan da görüldüğü üzere rekreasyon etkinliklerine katılan bireyler olumlu kazanımlar elde etmektedir.

2.2. TURİZM VE REKREASYON ARASINDAKİ İLİŞKİ

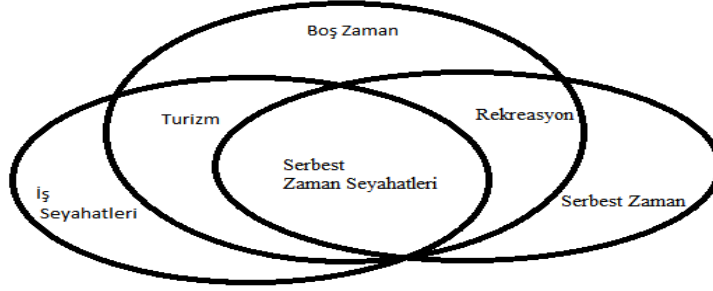
Rekreasyon etkinlikleri günlük hayatın önemli bir aktivitesi olmakla beraber günümüz turizm faaliyetlerinin de vazgeçilmez bir parçasını oluşturmaktadır. Bugün turizm faaliyetlerine katılan çok sayıda turist gittikleri bölgelerde var olan rekreasyon etkinliklerinin tür ve çeşidini göz önünde bulundurmaktadır. Bir destinasyondaki rekreasyon etkinliklerinin varlığı turistin memnuniyet düzeyini arttırmasının yanı sıra o bölgeyi başkalarına tavsiye etmesi gibi olumlu etkiler ortaya çıkarmaktadır (Cong, 2006: 50).

İnsanların farklı istek ve ihtiyaçları doğrultusunda turizm işletmeleri de farklı rekreasyon etkinliklerine ihtiyaç duymaktadır ve turizm ile rekreasyon arasında ciddi bir ilişki bulunmaktadır. Turizm ve rekreasyon arasındaki bu ilişkiyi şu şekilde ifade etmek mümkündür (Türkmen vd., 2013: 2143, Akçakoyun, 2000: 23):

- Turizm önemli bir ekonomik değer oluştururken, turizm rekreasyonunda ekonomik değerden çok ön plana çıkan turistlerin kişisel mutluluğudur.
- Turizmde rekreasyon, bireylerin rekreatif etkinliklere katılmaları sonucu ortaya çıkan ve turistler tarafından önceden belirlenen faaliyetlerdir. Günlük hayattaki rekreasyon faaliyetlerinde ise herhangi bir zamanda bu etkinlikler gerçekleştirilebilir.
- Rekreasyon faaliyetleri, boş zamanda yapılan yer, zaman ve insanlar açısından kısıtlama içermeyen etkinliklerdir. Turizm olayına harcanan zaman süreksizlik arz etmekte ve turizm rekreasyon faaliyetleri, sadece turistlerin tatilleri esnasında gerçekleşmektedir.
- Rekreasyon, ciddi ve belirli amaçları olan aktivitelerdir. Bu etkinliklere katılan her bireye göre bir amacı olan, insanları rahatlatan, ferahlatan, ruhlarına haz ve neşe verip mutluluk hormonu sağlayarak yenileyen faaliyetlerdir. Turizmde gerçekleşen rekreasyon faaliyetleri ise turistlerin tatil memnuniyetini artırma amaçlıdır.
- Rekreasyonel faaliyetler, bireylerin kendisini ifade edebileceği, üretken olabileceği şekilde düzenlemekle birlikte katılımcılara kişisel ve toplumsal farklılıklar kazandırmaktadır. Turizm rekreasyonunda ise rekreasyon faaliyetleri sunan işletme, işletme aidiyeti ve yüksek destinasyon imajı özelliği kazandırmayı amaçlamaktadır.
- Rekreasyon faaliyetleri her bireyin rahatça katılabilmesi için evrensel boyutta olmalı, toplumun geleneklerine, göreneklerine, manevi ve sosyal değerlere uygun olan etkinlikler seçilmelidir. Turizm rekreasyonunda ise sunulan rekreasyon faaliyetleri turistlerin katıldıkları turizm türleriyle doğrudan ilişkili olmalıdır.

Yukarıdaki ifadelerden de görüldüğü üzere turizm ile rekreasyon arasında güçlü ve önemli bir ilişkinin olduğu söylenebilir. İnsanlar boş vakitlerini genellikle doğal alanlarda değerlendirmeyi tercih etmektedirler. İnsanlar yeni yerler keşfetme, farklı insanlar tanıma, doğa ile daha çok iç içe olma arzusunu genellikle turizm faaliyetleri ile gidermektedirler. Öte yandan insanlar gittikleri bölgelerde ciddi oranda rekreasyon etkinliklerine katılmaktadırlar (Yeşilyurt vd., 2012:868). Hall ve Page (2014) turizm, boş zaman ve rekreasyon arasındaki ilişkiyi Şekil 1' deki gibi ilişkilendirmişlerdir. Şekil 1'de görüldüğü üzere insanlar iş veya farklı amaçlarla turizm faaliyetlerine katılmakta, boş zamanlarında rekreasyon etkinlikleri ve serbest zaman seyahatleri gerçekleştirmektedir. Buna ilaveten rekreasyon ve turizm birbirleri ile o kadar yakın ilişkiye sahiptir ki rekreasyon faaliyetleri olmadan turizm faaliyetlerinin düşünülmesi oldukça zordur (Nicholls, 2012:4; Ragoonaden, 2015:373).

Şekil 1: Serbest Zaman, Turizm ve Rekreasyon Arasındaki İlişki

(Kaynak : Hall ve Page, 2014: 9 'dan uyarlanmıştır).

Turizm faaliyetlerine katılan bireylerin tatilleri esnasında gerçekleştirebilecekleri rekreasyon etkinlikleri Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre turizm faaliyetlerine katılanlar için çok çeşitli ve farklı içerikte rekreasyon etkinlikleri bulunmaktadır.

Tablo 1: Rekreasyonel Turizm Etkinlikleri

<ul style="list-style-type: none"> • Piknik • Olta ile balık avlama • Güneşlenme • Araba sürme • Yürüyüş • Yüzme • Fuar, eğlence ve alışveriş yerlerini ziyaret • Doğada yürüyüş • Sandal gezintisi • Yelkencilik • Rafting • Derin sulara dalış • Bitki örtüsü inceleme • Doğal yapıları inceleme • Tarihi yapıları inceleme • Koleksiyonculuk • Telsizcilik • Dağcılık • Futbol • Masa Tenisi	<ul style="list-style-type: none"> • Aile Kampçılığı • Vahşi kampçılık (safari) • Off-road oto sürme • Avcılık • Off-road motosiklet sürme • Su alanlarını inceleme • Doğada yaşam • Hayvan besleme • Bahçe işleri • Kayak yapmak • Ilıcalar • Yatçılık • Kuş ve doğa gözlemciliği • Fotoğrafçılık • Resim yapmak • Enstrüman çalma • Şarkı söyleme • Paintball • At binmek • Koşu yapmak • Halk Oyunları	<ul style="list-style-type: none"> • Konser ve tiyatroya gitme • Tenis oynama • Golf oynama • Her türlü oyunlar • Basketbol • Voleybol • Buz pateni • Bowling • Bilgisayar oyunları • Modern Danslar • Kitap okumak • Maket yapmak • Yeme-içme • Uçurtma uçurmak • Savunma sporları • Yemek yapmak • Jimnastik • Aerobik • Hentbol • Bisiklet sürme
--	--	--

(Kaynak: Demirici Orel ve Yavuz , 2002: 62).

Tablo 1'de verilen rekreasyonel turizm etkinliklerini katılma şekline göre, mekânsal açıdan, katılımcı sayısına göre, fonksiyonel açıdan ve yerel sınıflandırmaya göre rekreasyon çeşitleri şeklinde beş başlık altında sınıflandırmak mümkündür (Hazar, 2014:36). Yapılan bu sınıflandırma tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Rekreasyonel Turizm Etkinliklerinin Sınıflandırılması

Rekreasyon Çeşitleri	Rekreasyon Çeşitlerinin Sınıflandırılması	Etkinliğin Sayısı n	Yüzde %
Etkinliklere Katılma Şekline Göre Rekreasyon Çeşitleri	Etken (Aktif) Rekreasyon	60	98.4
	Edilgen (Pasif) Rekreasyon	1	1.6
Mekânsal Açıdan Rekreasyon Çeşitleri	Açık Alan Rekreasyonu	40	65.5
	Kapalı Alan Rekreasyonu	21	34.4
Katılımcıların Sayına Göre Rekreasyon Çeşitleri	Bireysel Rekreasyon	53	86.9
	Grup Rekreasyonu	8	13.1
Fonksiyonel açıdan rekreasyon çeşitleri	Ticari rekreasyon	17	27.9
	Estetik Rekreasyon	1	1.6
	Sosyal Rekreasyon	2	3.3
	Sağlık Rekreasyonu	1	1.6
	Fiziksel Rekreasyon	31	50.8
	Sanatsal Rekreasyon	7	11.5
	Kültürel Rekreasyon	6	9.8
	Turistik Rekreasyon	5	8.1
Yerel Sınıflandırmaya Göre Rekreasyon Çeşitleri	Kentsel Rekreasyon	6	9.8
	Kırsal Rekreasyon	13	21.3

Rekreasyonel turizm etkinliklerinin sınıflandırılmasına bakıldığı zaman sunulan rekreasyon etkinliklerinde aktif (%98.4) katılım gösterdikleri, sunulan etkinliklere katılımın bireysel (%86.9) rekreasyon etkinlikleri ve açık alan (%65.5) etkinliklerinin oluşturulduğu görülmektedir. Buna karşın rekreasyon etkinliklerine pasif katılım (%1.6), estetik rekreasyon (%1.6) ve sağlık rekreasyonu (%1.6) sınıflandırılan etkinlikler arasında düşük düzeyde yer almaktadır.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Yapılan bu araştırmanın amacı, deniz, güneş, kum turizminin başkenti olan Antalya ilinin Belek, Side ve Alanya bölgelerinde bulunan, dört ve beş yıldızlı otellerin müşterilerine sunmuş oldukları rekreasyon etkinliklerinin içerik analizi ile incelenmesi oluşturmaktadır. Bununla beraber otel işletmelerinde sunulan bu rekreasyon etkinlikleri arasında hangi aktivitelerin daha yüksek düzeyde sunulduğunun tespit edilmesi yapılan bu araştırmanın diğer bir amacını oluşturmaktadır.

Otellerde hangi rekreasyon faaliyetlerinin sunulduğunun tespit edilme sürecine geçilmeden önce bu bölgelerde faaliyet gösteren otel sayıları araştırılmıştır. Antalya'nın bu üç bölgesinde kaç tane dört ve beş yıldızlı otelin faaliyet gösterdiğinin tespit edilmesi için Türkiye'nin en önemli üç seyahat acentesinin web sitelerinden yararlanılmıştır. İlgili web sitelerinde yapılan araştırma sonucuna göre; Belek bölgesinde 86, Side bölgesinde 111 ve Alanya bölgesinde ise 111 otel olmak üzere; her üç bölgede toplam 308 otelin faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Otellerin hangi rekreasyon faaliyetlerini müşterilere sunduğunun tespit edilebilmesi için 2016 yılının Nisan ve Mayıs aylarında otellerin web siteleri araştırmacılar tarafından ziyaret edilmiş ve elde edilen bilgiler frekans ve yüzde analizine tabi tutulmuştur.

4. BULGULAR

Araştırmanın bulguları üç başlık altında incelenmektedir. Bulgular bölümünün ilk başlığında, Belek, Side ve Alanya bölgelerindeki otellerde sunulan rekreasyonel etkinliklerinin frekans ve yüzde dağılımları tespit edilmiştir. Bulgular bölümünün ikinci başlığında, ele alınan bölgelerde faaliyet gösteren otel işletmelerinin sunmuş oldukları rekreasyonel turizm etkinlikleri sınıflandırılmıştır. Son olarak da, bu üç bölgede faaliyet gösteren otel işletmelerinde sunulan rekreasyon etkinliklerinin bölge bölge frekans ve yüzde dağılımlarına yer verilmiştir.

4.1. Belek, Side ve Alanya Bölgelerindeki Otellerde Sunulan Rekreasyonel Etkinlikler

Antalya bölgesinin en popüler turizm destinasyonlarını oluşturan Belek, Side ve Alanya bölgesinde faaliyet gösteren dört ve beş yıldızlı otellerin müşterilerine sunmuş oldukları rekreasyon etkinlikleri Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Belek, Side ve Alanya Bölgesinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Sunulan Rekreasyon Faaliyetlerinin Otel Sayısı ve Yüzdesine Göre Dağılımı

Etkinlik Türü	Etkinliğin Gerçekleştirildiği Otel Sayısı n	Yüzde %
Açık Havuz	308	100
Türk Hamamı	303	98.3
Sauna	293	95.1
Fitness	283	91.8
Masa Tenisi	275	89.2
Kapalı Havuz	254	82.4
Bilardo	238	77.2

Plaj Voleybolu	214	69.4
Tenis Kortu	192	62.3
Su Sporları	179	58.1
Oyun Salonu	156	50.6
Basketbol	138	45.5
Aerobik	123	39.9
Jet-ski	103	33.4
Deniz Paraşütü	93	30.1
Sörf	89	28.8
Kano/Kürek	89	28.8
Bowling	88	28.5
Mini Futbol	81	26.2
Voleybol	74	24.0
Jimnastik	71	23.0
Mini Golf	68	22.0
Futbol	61	19.8
Okçuluk	59	19.1
Deniz Bisikleti	58	18.8
Motorlu Su aracı	53	17.2
Tüple Dalış	47	15.2
Golf	32	10.3
Pilates	22	7.1
Squash	18	5.8
Yelken	11	3.5

Tablo 3'e göre otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz (%100), Türk hamamı (%98.3) ve sauna (%95.1) olduğu görülürken, yelken (%3.5), squash (%5.8) ve pilates (%7.1) etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Bununla beraber Belek, Side ve Alanya bölgelerinde faaliyet gösteren otel işletmelerinin sunmuş olduğu bu rekreasyonel turizm etkinlikleri Hazar (2014)'in ortaya koymuş olduğu ölçütlere göre sınıflandırılmış ve Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Belek, Side ve Alanya Bölgelerinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinin Rekreasyonel Turizm Etkinliklerinin Sınıflandırılması

Rekreasyon Çeşitleri	Rekreasyon Çeşitlerinin Sınıflandırılması	Etkinliğin Sayısı n	Yüzde %
Etkinliklere Katılma Şekline Göre Rekreasyon Çeşitleri	Etken (Aktif) Rekreasyon	31	100
	Edilgen (Pasif) Rekreasyon	0	0
Mekânsal Açıdan Rekreasyon Çeşitleri	Açık Alan Rekreasyonu	19	61.3
	Kapalı Alan Rekreasyonu	12	38.7
Katılımcıların Sayına Göre Rekreasyon Çeşitleri	Bireysel Rekreasyon	26	83.9
	Grup Rekreasyonu	5	16.1

Tablo 4'e göre sınıflandırmada sunulan rekreasyon çeşitlerinin tamamında insanların rekreasyon etkinliklerine aktif olarak katıldıkları aynı zamanda sunulan rekreasyonel etkinliklerden açık alanlarda (%61.3) yapılan etkinliklerin kapalı alanlara (%38.7) göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber etkinliklerde bulunan insanlardan bireysel rekreasyonel etkinliklere katılanların (%83.9) grup (%16.1) etkinliklerine katılanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

4.2. Belek Bölgesindeki Otellerde Sunulan Rekreasyonel Etkinlikler

Belek bölgesinde faaliyet gösteren otellerin müşterilere sunmuş olduğu rekreasyon faaliyetleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Belek Bölgesinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Sunulan Rekreasyon Faaliyetlerinin Otel Sayısı ve Yüzdesine Göre Dağılımı

Etkinlik Türü	Etkinliğin Gerçekleştirildiği Otel Sayısı n	Yüzde %
Açık Havuz	86	100
Türk Hamamı	84	97.6
Sauna	82	95.3
Fitness	78	90.6
Kapalı Havuz	77	89.5
Masa Tenisi	76	88.3

Bilardo	71	82.5
Tenis Kortu	68	79.0
Plaj Voleybolu	53	61.6
Basketbol	49	56.9
Oyun Salonu	45	52.3
Su sporu	41	47.6
Aerobik	40	46.5
Bowling	34	39.5
Jet-Ski	30	34.8
Mini Futbol	29	33.7
Kano/Kürek	29	33.7
Golf	27	31.3
Voleybol	26	30.2
Okçuluk	25	29.0
Futbol	25	29.3
Sörf	25	29.3
Mini Golf	23	26.7
Jimnastik	21	24.4
Deniz Paraşütü	20	23.2
Deniz Bisikleti	14	16.2
Motorlu Su Aracı	14	16.2
Pilates	11	12.7
Squash	8	9.3
Tüple Dalış	5	5.8
Yelken	4	4.6

Tablo 5'e göre otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz (%100), Türk hamamı (%97.6) ve sauna (%95.9) olduğu görülürken, yelken (%4.6), tüple dalış (%5.8) ve squash (%9.3) etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

4.3. Side Bölgesindeki Otellerde Sunulan Rekreasyonel Etkinlikler

Side bölgesinde faaliyet gösteren otellerin müşterilere sunmuş olduğu rekreasyon faaliyetleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Side Bölgesinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Sunulan Rekreasyon Faaliyetlerinin Otel Sayısı ve Yüzdesine Göre Dağılımı

Etkinlik Türü	Etkinliğin Gerçekleştirildiği Otel Sayısı n	Yüzde %
Açık Havuz	111	100
Türk Hamamı	110	99.1
Fitness	105	94.5
Sauna	104	93.6
Masa Tenisi	103	92.7
Kapalı Havuz	92	82.8
Bilardo	89	80.1
Plaj Voleybolu	84	75.6
Su Sporları	80	72.0
Tenis Kortu	65	58.5
Oyun Salonu	62	55.8
Aerobik	54	48.6
Basketbol	49	44.1
Sörf	45	40.5
Bowling	43	38.7
Deniz Paraşütü	40	36.0
Kano/Kürek	37	33.3
Jet/Ski	37	33.3
Jimnastik	34	30.6
Mini Futbol	32	28.8
Okçuluk	30	27.0
Mini Golf	30	27.0
Voleybol	27	24.3
Deniz Bisikleti	25	22.5
Futbol	24	21.6
Motorlu Su Aracı	19	17.1
Tüple Dalış	19	17.1
Squash	8	7.2
Pilates	6	5.4
Yelken	5	4.5
Golf	4	3.6

Tablo 6'ya göre otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz (%100), Türk hamamı (%99.1) ve fitness (%94.5) olduğu görülürken, golf (%3.6), yelken (%4.5) ve pilates (%5.4) etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

4.4. Alanya Bölgesindeki Otellerde Sunulan Rekreasyonel Etkinlikler

Alanya bölgesinde faaliyet gösteren otellerin müşterilere sunmuş olduğu rekreasyon faaliyetleri Tablo 7'te verilmiştir.

Tablo 7: Alanya Bölgesinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Sunulan Rekreasyon Faaliyetlerinin Otel Sayısı ve Yüzdesine Göre Dağılımı

Etkinlik Türü	Etkinliğin Gerçekleştirildiği Otel Sayısı n	Yüzde %
Açık Havuz	111	100
Türk Hamamı	109	98.1
Sauna	107	96.3
Fitness	100	90.1
Masa Tenisi	96	86.4
Kapalı Havuz	85	76.5
Bilardo	78	70.2
Plaj Voleybolu	77	69.3
Tenis Kortu	59	53.1
Su Sporları	58	52.2
Oyun Salonu	49	44.1
Basketbol	40	36.0
Jet-ski	36	32.4
Deniz Paraşütü	33	29.7
Aerobik	29	26.1
Kano/Kürek	23	20.7
Tüple Dalış	23	20.7
Voleybol	21	18.9
Mini Futbol	20	18.1
Motorlu Su Aracı	20	18.1
Deniz Bisikleti	19	17.1
Sörf	19	17.1
Jimnastik	16	14.4
Mini Golf	15	13.5

Futbol	12	10.8
Bowling	11	9.9
Pilates	5	4.5
Okçuluk	4	3.6
Yelken	2	1.8
Squash	2	1.8
Golf	1	0.9

Tablo 7'ye göre otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz (%100), Türk hamamı (%98.1) ve sauna (%96.3) olduğu görülürken, golf (%0.9), squash (%1.8) ve yelken (%1.8) etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Rekreasyon faaliyetleri turizm işletmelerinin çekiciliğini arttırmak için uygulamış oldukları politikaların başında gelmektedir. Otel işletmeleri müşterilerine sunmuş oldukları rekreasyon etkinlikleri katılımcıların sosyo-kültürel yapılarına bakılmaksızın bir arada zaman geçirmelerine ve etkileşim içerisinde olmalarını sağlamaktadır.

Otel işletmelerinin müşterilere sunmuş oldukları rekreasyonel etkinliklerin neler olduğunun ortaya konulduğu bu araştırmada, 308 otel işletmesinin sunmuş olduğu etkinlikler tespit edilmiş ve elde edilen sonuçlar aşağıda gösterilmiştir.

Bölgelerin tamamında bulunan otel işletmelerinde (bkz Tablo 3) en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz, Türk hamamı ve sauna olduğu görülürken, yelken, squash ve pilates etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Otellerin açık alanda sunmuş oldukları rekreasyon etkinliklerinin kapalı alanlarda sunulan etkinliklerden fazla olduğu tespit edilmiştir. Sunulan rekreasyon etkinliklerine katılanların daha çok bireysel olarak katıldıkları görülmüştür.

Aynı zamanda Hazar (2014)'a göre sınıflandırılan (bkz Tablo 4) rekreasyonel çeşitliliklere bakıldığında en fazla aktif ve bireysel rekreasyon olduğu, grup rekreasyonu ve kapalı alan rekreasyonunun düşük düzeylerde olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın pasif rekreasyon faaliyetlerinin hiç olmadığı görülmektedir.

Belek bölgesindeki (bkz Tablo 5) otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz, Türk hamamı ve sauna olduğu görülürken, yelken tüple dalış ve squash etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Side bölgesindeki (bkz Tablo 6) otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin, açık havuz, Türk hamamı ve fitness olduğu görülürken, golf, yelken ve pilates etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Alanya bölgesindeki (bkz Tablo 7) otel işletmelerinde en yüksek düzeyde sunulan rekreasyonel etkinliklerin açık havuz, Türk hamamı ve sauna olduğu görülürken, golf, squash ve yelken etkinliklerinin en düşük düzeyde sunulan rekreasyonel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Otellerde sunulan rekreasyon etkinlikleri arasında en fazla havuz etkinliklerinin sunulduğu görülmektedir. Benzer şekilde Borhan ve Erkman (2009); yüzme aktivitelerinin otellerin rekreasyon hizmetlerinde önemli bir yer tuttuğunu tespit etmişlerdir.

Bu etkinlikler kara ve suda yapılan etkinlikler olarak iki alt başlık altında ele alındığında karada yapılan etkinliklerin 18 olduğu görülürken, su aktivitelerinin 14 olduğu sonucuna varılmıştır. Saygın (1999) müşterilerin en çok katıldıkları etkinlikleri su ve kara sporları olduğunu tespit etmiştir.

Tıpkı bu çalışmada da olduğu gibi kara sporları arasında en yüksek düzeyde sunulan rekreasyon etkinlik alanlarının başında gelen fitness Yılmaz (2007)'in çalışmasındaki bulgu ile benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak ortaya konulan öneriler ise şunlardır:

Bu çalışmada otel işletmelerinin bünyelerinde bulundurdukları rekreatif etkinlikler arasında (bkz Tablo 3) yelken, squash, pilates, golf, tüple dalış, motorlu su araçları ve bunlarla beraber düşük düzeyde sunulan diğer aktivitelerin artırılması işletmelerin daha fazla müşteri çekmesine ve müşterinin rekreatif etkinliklere katılmalarını sağlayacağı düşünülmektedir.

Otel işletmelerinde sunulan rekreasyon etkinliklerin kültürel ve sanatsal boyutunun göz ardı edildiği, buna dair araştırma yapılan bölgelerde hiçbir rekreasyon etkiliğinin olmadığı görülmüştür. Oysaki işin kültürel ve sosyal boyutu göz önünde bulundurulduğunda mutlaka bunlara yönelik rekreasyonel etkinliklerinin de sunulması gerekmektedir.

Otel işletmelerinin sahip oldukları mekansal olanaklar göz önünde bulundurularak kapalı alanlarda kapalı alan spor faaliyetleri, oyun müsabakaları ve kurslar düzenlenerek otel misafirlerinin rekreatif alanlarda katılımları sağlanabilir.

İlerleyen dönemlerde bu çalışmanın bir benzerini yapacak olan araştırmacılara ise sunulacak öneri:

Farklı şehirlerde bu çalışmaya benzer bir çalışma yapmak isteyen araştırmacıların çalışmak istedikleri bölgelerde faaliyet gösteren otel işletmelerinin bilgilerini detaylı bir şekilde inceleyebilme ve verileri doğru analiz edilebilmesi açısından birden fazla seyahat acentesinin web sitelerinin veri tabanlarını tarayarak analize başlamaları zaman kaybını engelleyecektir.

KAYNAKÇA

- Akçakoyun, F., (2000). *Muğla Yöresinde Bulunan Turistik Oteller Ve Tatil Köylerinde Sportif Animasyon ve Rekreasyon Faaliyetlerinin Hizmet Satışlarına Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Muğla.
- Akesen, Aytuğ, (1984). Açık Hava Rekreasyonunda Bazı Temel Kavramlar ve Özellikleri, *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, seri: B, c.34, 1
- Aklıbaşında, M., (2013). *Yahyalı İlçesi ve Yakın Çevresini Peyzaj Potansiyelini Sürdürülebilir Turizm ve Rekreasyonel Kullanımlar Yönünden Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim dalı, Erzurum.

- Akten, M., (2003). Isparta İlindeki, Rekreasyon Alanlarının Mevcut Potansiyellerinin Belirlenmesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, Seri: A, Sayı: 2, 115- 132
- Akten, M. ve Akten, S., (2011). Rekreasyon Potansiyellerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Model Yaklaşımı: Gülez Yöntemi, *I. Ulusal Sarıgöl İlçesi ve Değerleri Sempozyumu*.
- Borhan, O. ve Erkmam, N., (2009). Antalya'nın Kemer İlçesinde Tatil Yapan Turistlerin Rekrasyon ve Animasyon Faaliyetleri Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), 21-26
- Connel, J., (2006). Medical Tourism, Sea, Sun, Sand and Surgery, *Tourism Management*, 27, 1093, 1100.
- Cong, L. C., (2016). A Formative Model Of The Relation Between Destination Quality, Tourist Satisfaction and İnteltional Loyalty: an Emprical Test in Vietnam, *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 26, 50-62
- Demirci Orel, F. ve Yavuz, M. C., (2002) Rekreasyonel Turizmde Müşteri Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Pilot Çalışma, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(11).
- Garcia, J.A., Gomez M. ve Molina, A., (2012). A Destination-Branding model: An Emprical Analysis Based On Stakeholders, *Tourism Management* 33, 646-661.
- Hall, M. C. ve Page, S. J., (2014). *The Geography of Tourism and Recreation Environment, Place and Space*, Fourth Edition.
- Hazar, A., (2014). *Rekreasyon ve Animasyon*, Detay Yayıncılık, 4. Baskı, Ankara
- Karaküçük, B. M., (2008). *Kentlerde Spor Amaçlı Rekreasyonel Tesislerin Potansiyel Değerlendirilmesi: Keçiören Belediyesi Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Koçan, N., (2007). Geleneksel Sporlarımızdan Cirit Rekreasyon Amacı ile Günümüze Uyarlanması *Spor Yönetimi ve Bilgi teknolojileri Dergisi*, 2(1).
- Koçyiğit, M. ve Yıldız, M., (2014). Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Uygulamaları; Konya Örneği, *International Journal of Science Culture and Sport, Special Issue on the Proceedings of the 1st Isstr-Sc Congress SI(2)*, 211-223
- Mason, Rod, (2005). Recreation and Tourism in The Australian Alps, *Education Resource Recreation and Tourism*, 1-14
- Nicholls, S., (2012). Outdoor Recreation an Tourism, In U.S., *National Climate Assesment Midwest*.
- Ragoonaden, S., (2015). *Tourism and Recreation*, VI. Assessment of Other Human Activities and The Marine Enviroment, Touristik Activities at Grande Baie, Nortwestern Mauritius, 373- 385.
- Saygın, Ö., (1999). *I. Sınıf Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Programları, Tesisleri ve Uygulamaları, Muğla Bölgesi Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Muğla.
- Turgut, T., (2012). *Suya Dayalı Rekreasyon ve Antalya İlinde Suya Dayalı Rekreasyon Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Profillerini Belirlemeye Yönelik Bir Uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Antalya.

Türkmen, M., Kul, M., Genç,E. ve Sarıkabak, M., (2013). “Konaklama İşletmesi Yöneticilerinin Rekreasyon Algı Ve Tutumlarının Değerlendirilmesi:Batı Karadeniz Bölgesi Örneği" International Periodical For The Languages, *Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), Summer 2013, 2139- 2152, Ankara-Turkey

United Nations World Tourism Organization (UNWTO), Annual Raport 2014

Yeşilyurt, C., Yücel, H. ve Yılmaz, B. S., (2012). Yavaş Şehirlerin Rekreasyon Olanakları: Seferihisar'da Rekreasyonel Bir Faaliyet Olarak Eko-Turizm, *I. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi*: 866-877.

Yılmaz, Ş., (2007). *Rekreasyon Faaliyetlerinin Yönetim ve Organizasyonu Antalya Bölgesindeki Beş Yıldızlı Otel İşletmelerine Yönelik Bir Uygulama*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Antalya.

İNTERNET KAYNAKLARI

http://www.tursab.org.tr/tr/turizm-verileri/istatistikler/turist-sayisi-ve-turizm-geliri/2003-gelirsayi-ve-ortalama-harcama_68.html, Erişim Tarihi:12.04.2016